

[Guldberg.]

at vende tilbage til noget, der er prøvet nogle gange før, og så har man ikke forstået, at det er en linje, der kun fører tilbage, medens den, der fører fremad i disse sager, er en linje, som jeg i hvert tilfælde vil håbe kan begejstre og gribe den ungdom, der skal komme efter os, som skal leve med det, og som vi i høj grad har trængt til at høre i denne sag.

Poul Dam: Et spørgsmål blandt de detaljer, som hr. Guldberg nødig vil have vi skal snakke om, men som det dog forekommer mig vigtigt at drage frem her, er spørgsmålet: hvorledes vil vor indrepolitiske fremtid være, hvis vi nu ikke alene forhandler om, men også til sin tid tilslutter os De europæiske Fællesskaber? Jeg er klar over, at formalia ikke er så afskrækkende; på en lang række punkter tales der om, at de beslutninger, der skal træffes, skal træffes med enstemmighed. Vi ved også, at når der i traktatens art. 2 tales om en „gradvis“ samordning af medlemsstaternes økonomiske politik, ligger der i ordet „gradvis“ absolut en understregning af, at det er noget, der foregår langsomt og under de enkelte medlemslandes aktive medvirken.

Men bag eller ved siden af dette formelle er der vel noget reelt om, hvordan et sådant samarbejde mellem en række stater fungerer. Vi ved, at når de små og de store skal samarbejde, er det undertiden meget vanskeligt for de små at opretholde deres selvstændige standpunkter. De bliver på den ene eller anden måde presset til at acceptere også det, de ikke er så forfærdelig glade for at acceptere, netop fordi de føler, at dette her måske nok er noget af det, som man ikke er så glad for, men det er ikke nok til, at man foretager det store brud.

Jeg tror, realiteten er den, at vor politiske handlefrihed, vore muligheder for at udforme dansk politik, for at udforme det danske samfunds fremtidige struktur, bliver ganske væsentligt beskåret. Det fremgår for øvrigt også i en vis udstrækning af den store rapport, vi har fået.

Jeg er i og for sig ikke så bekymret over, at der på en række områder påtænkes og allerede forberedes en harmonisering af lovgivningen. En række lovgivningsområder

kunne vinde ved at blive gjort mere ensartede. Det er jo mange gange rent tilfældigt, hvordan detaljerne er blevet udformet i de enkelte lande. Det er mig heller ikke en kilde til bekymring, at man skal gennemføre en række egentlig liberaliserende foranstaltninger, som kan gøre konkurrencen mere effektiv. Men der er vel også bag disse tendenser til harmonisering muligheder for, at monopolerne kan få større magt.

Jeg kan nævne tre punkter, som også hører til småtingsafdelingen — men det her er jo sammensat af en række småting, som tilsammen vil præge vor fremtid i afgørende grad. Det er for det første patentområdet. Den europæiske patentkonvention er ganske vist meget foreløbig, og vi, der har lidt at gøre med den nordiske patentløsning, ved, at det er meget besværligt at komme frem til noget endeligt. Men hvis man kommer med i Fællesskaberne og får en europæisk patentkonvention, vil det faktisk betyde, at et europæisk patent, som udnyttes i et af de europæiske lande, gør det umuligt at producere den samme vare på grundlag af det samme patent i Danmark. Vi får ingen mulighed for at få de tvangslicenser, som vi i øjeblikket har.

Et andet område, beslægtet med dette, er konkurrencelovgivningen. Jeg er klar over, at hvad der skal ske her, er på et forberedende stadium; men jeg vil gerne bemærke, at ligegyldigt hvad resultatet bliver, kan det betyde, at det enkelte land i meget mindre grad end hidtil får mulighed for at beskytte sine borgere mod en eller anden forbrugerfjendtlig form for konkurrence. Jeg skal endelig som det tredje punkt nævne, at et af de få skatteområder, hvor man er godt i gang med en harmonisering eller med forberedelsen af en harmonisering, er selskabsbeskatningen — under henvisning til konkurrencevilkårene naturligvis. Men ikke mindst i betragtning af den diskussion, der har været om dette i Danmark, vil man forstå, at vi også ser det som et politisk problem, hvorledes selskaber skal beskattes. Jeg er klar over, at et land har lov til at forringe sin konkurrencemæssige stilling i forhold til andre lande, og at man altså for så vidt har lov til at lægge en sværere aktieselskabsskat på, end man har i de andre lande; men de internationale koncerner, som